

EITBKO KARGUALDIA UTZI ONDOREN EUSKALTZAINDIARI

Donostia, 2002-V-31

Henrike Knörr (*)

1999ko maiatzaren 7an, Eusko Legebiltzarrak EITBko 19 kontseilukideak onartu zituen, haien artean izkribu honen sinatzailea. Nire izena Euskaltzaindiak hilabete batzuk lehenago proposatu zuen eta osoko batzarrak onetsi.

Karguaz jabetu orduko, zenbait eskari egin nituen Kontseiluan, besteak beste, EITBk darabiltzan hizkuntzez –euskaraz eta gaztelaniaz– gehiago ardura zedin. Horren ondorioz, Hizkuntza batzordea eratu zen Kontseiluan eta ni batzordeburu izendatua geratu.

Haste-hastetik, bi eremutan lan egin behar zela iritzi nion. Alde batetik, EITBk dituen etxe guztietarako liburu eta gainerako bibliografia ugaria erostea. Ezin nuen, izan ere, begi onez ikusi oinarri-oinarrizko argitalpenak faltatzea, hala nola entziklopediak, hiztegiak, gramatikak eta Euskaltzaindiaren beraren *Arauk*. Azken honi dago kiola, urtebete lehenago Miramonen neroni jazoa gogoan nuen: irratizko elkarrizketa batera joan, Onomastikaren gainean mintzatzeko, *Arauk* nik aipatu eta etxe hartan horrelakorik ez izan...

Neurri batean hori lortu zen. Euskarari eta gaztelaniari dagokiela, liburuak erosi ziren, kazetalariek eta esatariek eskura izan zituzten. Inoiz ez zitzaidan esan, ordea, nik aurkeztu zerrenda luze hartatik zer onartu zen eta zer kanpoan utzi.

Bestetik, aholkulari batzuk izendatzea proposatu nuen batzorde hartan, eta batzordeak 2000ko irailaren 27an egin zuen bilkuran onetsi (Batzar-Agiriak nirekin ditut oro). Hau da: gaztelaniari datxekola, Angeles Libano katedraduna proposatu nuen, hain zuzen ere, gaztelaniaren ikertzaile ezaguna izateaz gain, gure Unibertsitatean komunikabideetako gaztelania irakasten duena. Euskaraz denaz bezain batean, sei lagun ziren, Euskaltzaindiak 2000ko maiatzaren 26an Iturenen egindako batzarrean onetsiak (ikus Agiria): Miren Azkarate EHUKo Euskal Filologiako irakasle titularra eta euskaltzaina; Lourdes Oñederra, Unibertsitateko irakasle titularra, Fonetika eta Fonologian aditua eta euskaltzain urgazlea; Xabier Kintana EHUKo Euskararako Kabinete Teknikoaren burua eta euskaltzaina; Patxi Salaberri, Nafarroako Unibertsitateko Euskal Filologia Saileko irakasle titularra eta euskaltzain urgazlea, eta Juan Luis Goikoetxea Arrieta, Euskara eta Euskal Literaturako katedraduna Derioko Institutuan eta euskaltzain urgazlea.

(*) 2002.eko maiatzeko Batzar-Agiriaren *eranskina*.

Bi hilabeteren ondoren, Azkarate andrea EITBko euskararen arduraduna izenda- tu zelarik, beste izen bat proposatu nuen batzordean: Joxerra Garzia, EHUKo Gizarte eta Informazio Zientzien Fakultateko irakaslea.

Aholkularien proposamena EITBko zuzendariari helarazi zitzaion, berak eta Azkarate andreak azter zezaten. Baina 2001eko martxoaren leian, batzordearen bilkura baino lehen egindako bazkari batean, Julian Belokik Programa-zuzendariak eta Miren Azkaratek esan zidaten ez zituztela onartzen euskararen aholkulari horiek. Horren ondorioz, nik dimisioa aurkeztu nuen, batzordeburu kargutik, 2001eko apirilaren 3an kontseiluburu zen Jon Basterrari egindako gutunaren bidez. Horren berri, gainera, Haritschelhar jaunari gatzigatu nion, halaber gutunez, apirilaren 6an.

Gauzak horrela, bai Euskaltzaindiak, eta bai EITBko Kontseiluak, gauzak bide- ztea eskatu zuten izkribu banaren bitartez. Hauxe zioen Euskaltzaindiak 2001eko api- rilaren 27an, Bilbon egin zuen batzarrean, Jagon sailburua entzun ondoren eta gai hau azterturik:

«1. Henrike Knörri eskatzea bertan behera utz dezan dimisioa.

2. Beloki jaunari eta Azkarate andreaki eskatzea aipatu aholkulari horiek aintzat hartzea, guztiak, Garzia jauna izan ezik (berau geroztik proposatu zuen Knörr jaunak, hasierako ze- rendatxoan zegoen Azkarate andrearen ordezt), onetsiak baitzuten Euskaltzaindiak, 2000ko maiatzaren 26an Iturenen egindako batzarrean (ikus Agiria, *Euskera* 45: 3, 2000, 969).

3. Euskal Irrati Telebistaren Zuzendaritzari adieraztea erakunde horren eremuan inola ere sartu gabe, Euskaltzaindia prest dagoela, orain arte egon den bezala, bere lankidetzari es- kaintzeko, komunikabide-sare horrek euskararen alde egin dezakeen lan ederra kontuan har- turik.»

Ahalegin haiek, berriz, ez zuten fruiturik ekarri. Kontseiluko gure agintaldia bu- katu zen, eta behin iradoki banuen biltzea, Beloki jaunaren erantzuna etorri zitzaidan Paula Zabala Kontseiluko eta Hizkuntza batzordeko idazariaren bidez: «funtziotan» gi- nela eta ez zuela merezi...

Bitartean, seguru aski, Azkarate andreak, astean ordu batzuk sartuaz izan zuen jardueran, eta orain Lourdes Oñederrak postu berean egiten duenaz, zerbait erdietsi da. Ez dakit. Hau bai badakit: Lourdes Oñederra oso kexu dagoela, ez baitu uste euskara- ren alorrean EITBk benetako politika bati ekiteko nahia duela.

Agian orain, Jose Luis Lizundia kontseilukide berriak, orobat Euskaltzaindiak proposatuak, zorte gehiago izango du. Hala opa diot adiskideari, eta hala opa diot eus- karari.